

مدارس شبانه‌روزی و تنوع فرهنگی‌ها

محمود اردو خانی

از دواج در استان، و بی‌توجهی و نگاه کم‌رنگ به ورزش بیان داشتند.

نوبت به مدیرکل آموزش و پرورش استان خراسان شمالی آقای محمد وحیدی رسید. ایشان پس از خوشامدگویی، عذرخواهی از کمبود و کاستی‌ها و تشکر از زحمات گروه و گرمی داشت ایام ۱۵ خرداد اظهار داشت: «اکنون آموزش و پرورش در استان، از مدیران، معاونان و استادان خوبی بهره‌مند است و قرعۀ خدمت‌گذاری به ایشان به نام بنده خورده است. ما با مجموعه خود روابط دوستانه و صمیمانه‌ای داریم. چارچوب‌های مدیریتی و اداری گاه سخت و بازدارنده هستند و این ظرفیت علمی و مدیریتی دوستان و همکاران است که کارها را پیش می‌برد. در بدنه اداره کل بیش از ۴۵ نفر کارشناس ارشد فعالیت دارند و ما قصد داریم از همه ۸۰۰ فوق لیسانسی که در استان داریم، استفاده کنیم.» لذا برنامه‌هایی را برای رفع ضعف‌ها با توجه به زمان‌بندی شدن آن‌ها ارائه دادیم.

وحیدی شورای آموزش استان را بسیار فعال دانستند و اظهار داشتند این شورا از نظر کیفی در کشور برتر شناخته شده است.

تمرکز کار این شورا بر حوزه تعلیم و تربیت است و مسائل مالی و تجهیزاتی کمتر در این شورا مطرح می‌شوند. استفاده حداکثری از ظرفیت‌های دانشگاهی در پست مدیریت، از دیگر نکات مثبت استان است. کارگروه آموزش و پرورش هم همیشه با این شورا جلسه دارد و تنها کارگروهی است که در تمامی جلسات این شورا شرکت فعال دارد.

وحیدی افزود: در مورد تحقیقات علمی و میدانی در استان باید بدانید که ظرفیت خوبی در نیروی انسانی استان داریم. به‌خصوص به دلیل تفکیک و استانی شدن، انگیزه پژوهش بالا رفته است. قبلاً چون استان بسیار بزرگ بود، افراد و کارها زیاد به چشم نمی‌آمدند، اما حالا همه دیده

گروه اعزامی مجله «رشد علوم اجتماعی» به استان خراسان شمالی، پس از یک هفته حضور در استان، با هماهنگی اداره کل آموزش و پرورش و همکاری‌های بسیار صمیمانه مسئولان آن، توانست با تعدادی از دانش‌آموزان و دبیران درس مطالعات اجتماعی و نیز مدیران و معاونان ادارات شهرستان‌های این استان به گفت‌وگو بنشینند و نظرات آن‌ها را در خصوص مسائل آموزشی و فرهنگی استان جویا شود.

این گروه از موزه‌های مردم‌شناسی و آثار تاریخی نیز گزارشاتی تهیه کرد. همچنین به کمک آقای اکبرزاده، معاون آموزشی اداره، توانستیم در مهمان‌سرای خانه معلم با آقای وحیدی، مدیرکل اداره آموزش و پرورش استان و معاونانشان دیدار و گفت‌وگویی داشته باشیم. در آن خانه معلم ما مهمانانی بودیم که از میزبان خود پذیرایی می‌کردیم.

ابتدا دکتر همدانی، مدیر داخلی «رشد علوم اجتماعی» از ایشان به خاطر همکاری‌های عوامل آموزش و پرورش استان با گروه ما تشکر و قدردانی کرد و سپس به معرفی مجلات رشد و رشد علوم اجتماعی پرداخت. آن‌گاه اهداف حضور ما را در استان‌ها مطرح و اعضای گروه را معرفی کرد. در حالی که آقای مدیرکل با دقت مطالب را گوش می‌دادند، و گاهی یادداشت می‌کردند، اعضای گروه ما نقطه‌نظرات خود را در خصوص رشد کمی و کیفی دانش‌آموزان، برنامه‌های در دست اقدام آموزش و پرورش، همکاری‌های بین‌نهادی در استان، جایگاه علوم انسانی در جامعه، اعتیاد و دل‌نگرانی‌های دانش‌آموزان، مدیریت سخت در بعضی مدارس شبانه‌روزی، حقوق و بهداشت زن در خانواده و عنایت مدیران استان به امر تحقیق و پژوهش، نگرانی‌های دانش‌آموزی در مورد آینده شغلی، دشواری‌های به کارگیری روش‌های فعال در تدریس علوم اجتماعی، پایین بودن سن

باشد. اما بعضی‌ها هم عقیده دارند که طلاق‌ها در سن بالای ازدواج و با درجات عالی تحصیلی، باعث شده است ازدواج در سن پایین بیشتر مورد توجه قرار گیرد. ایشان در بخشی دیگر از سخنانش گفت. حضور دانش‌آموزان در مدارس شبانه‌روزی، به دلیل تماس دانش‌آموزان با فرهنگ‌های متنوع تأثیر مثبتی روی آن‌ها دارد.

دانش‌آموزان بعد از طی دوره تحصیل در این فضا، به افرادی خانواده دوست، قانع و صبور، و بردبار تبدیل می‌شوند و با خانواده کمتر مخالفت می‌کنند. در واقع، موجبات رفتاری اثرگذار و دو طرفه بین دانش‌آموزان و خانواده فراهم می‌آید. البته ایشان مدارس شبانه‌روزی را بیشتر برای مناطق روستایی مناسب می‌داند، نه مراکز شهری، خصوصاً مرکز استان.

و حیدی در حوزه بهداشت زنان در خانواده و تأثیرات آموزش و پرورش بر آن خاطر نشان ساخت که دانشگاه علوم پزشکی و اداره کل آموزش و پرورش همکاری‌های نزدیکی در این زمینه دارند. وی در مورد استقبال معلمان از پژوهش و تحقیق گفت: «بیشتر معلمان ما دوست دارند با بیرون از سازمان قرارداد پژوهش داشته باشند و درآمد آن را بیشتر می‌دانند. در سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰، یازده قرارداد پژوهشی داریم که هفت مورد آن‌ها راهبردی و بقیه پژوهش‌های نظری هستند. ما پژوهشگر را موظف می‌کنیم، یافته‌های خود را با عاملان اجرایی و درگیر موضوع پژوهش طی جلساتی و در جریان پرسش و پاسخ دوطرفه در میان بگذارند.»

ایشان در پایان از حوصله گروه و زحمات آن‌ها برای ارائه بازخوردهای مثبت و منفی تشکر و قدردانی کردند و خود و معاونانشان را موظف به پیگیری نکات مطرح شده دانستند.

مدیر داخلی مجله و اعضای گروه هم از فضای بسیار صادقانه مدیریتی در استان و شفافیت امور قدردانی و تشکر به عمل آوردند.

می‌شوند. این فرصتی بسیار ظریف است که به کمک آن می‌توان جریان تحقیقات را در مسیر درست مدیریت کرد.

ما در این استان سه حوزه تمدنی داریم: اول، نوار حاشیه اترک و ظرفیت طبیعی آن که بیشترین طول را دارد. دوم، حوزه نوار مرکزی که وابسته و متأثر از وضعیت جدید تمرکز جمعیت است و به دلیل راه ابریشم، بیشترین جمعیت در این نوار هستند. بجنورد را شهر هزار چشمه می‌دانند که هفت یا هشت دره دارد و ۷۰ تا ۸۰ درصد جمعیت استان را در شعاع ۳۰ کیلومتری در خود جای داده است. سوم، حوزه قدیم استان که شامل حاشیه نوار کویر مرکزی ایران (جاجرم و اسفراین) و سکونتگاه‌های موجود در مسیر جاده ابریشم است.»

و حیدی رشد فرهنگی استان را حاصل انقلاب اسلامی و افزایش تعداد باسوادان می‌داند. ایشان ادامه می‌دهد: «ما نگرانی‌هایی هم داریم که بیشتر جنبه عمومی و کشوری دارند. از جمله این که در استان جامعه‌شناسی بومی نداریم و از نظر معارف اسلامی هم، عمق فعالیت‌ها کم است. اوج نزدیکی معارف اسلامی و جامعه‌شناسی را می‌توان در نظرات شهید مطهری مشاهده کرد که عرصه جدیدی برای فقهت مطرح کرد، ولی آن هم بارور نشد و تداوم نیافت.

اما سایر مسائل و مشکلات استان بیشتر متأثر از کل کشور هستند؛ مانند مسائل قومیت‌ها، زبان و دین. خوش‌بختانه در این موارد احترامات در استان بسیار کم هستند.

در رشته علوم انسانی فارغ‌التحصیلان زیادی داریم که این یک آسیب است؛ چون شغلی برای آن‌ها پیش‌بینی نشده است. دانش‌آموز ضعیف نباید به رشته علوم انسانی برود، بلکه باید ظرفیت و رشته خاصی در مدارس برای آن‌ها در نظر گرفته شود.»

مدیر کل آموزش و پرورش استان خراسان شمالی اظهار داشت که ازدواج زودرس می‌تواند دلیل آمار بالای طلاق